

– Ինչպե՛ս մոռցայ, ինչպե՛ս չեմ յիշեր իշխանիկը,– գոչեց Խուրեն մօտենալով զարմանքով եւ երեսին վրայ զուարթութիւն գալով, ո՛հ, ինչպե՛ս փոխուէր է, տե՛ր աստուած, տղայն՝ ահագին հսկայ մ'է եղեր, այս ի՛նչ կերպարանք է, սուրբ խաչն քեզ օգնական...

– Լաւ՛, լաւ՛, հերիք է, Խուրեն եղբայր, ահա ես այն տղայն եմ, հիմա զրուցէ ինձ Ռշտունեաց Տիկինն ու Օրիորդը, որ քաշուիցան իրենց սենեակները՝ կարելի չէ՞ իրենց իմացնել թէ Գուրգէն եկաւ:

– Իշխան, դու չես իմացեր, որ մեր Տիկինն, աստուած լուսաւորէ Յոգին, վախճանուեցաւ ահա տարի ու կես է:

– Ուրեմն Օրիորդը ո՛ր է,– ըսաւ իշխանը առաջ վազելով եւ աչքերնս փայլակներ ցատկելով:

– Օրիորդը՞, չե՞ս իմացեր, անմխիթար, անտեր եւ անտերունչ մնալով, վերջապէս կամայ ակամայ Անձեւացեաց Մովսէս իշխանին հարսնացաւ:

– Ի՞նչ կ'ըսես, Խուրեն... ինչչա՞փ ժամանակ է:

– Ուղորդ կ'ըսեմ, իշխան, խեղճ Օրիորդը՝ «Թողէք զիս իմ հօրս տունը, ես ոչ իշխանութեան փափագ ունիմ, ոչ ամուսնութեան, ամէն բան ձեզ լինի, միայն զիս հանգիստ թողէք» կ'ըսեր, ոչ ոք չէր ուզեր մտիկ ընել. մեծն ու պզտիկ վրան ինկան, ամէնքը՝ Աշոտ մեծ իշխան են սկսեալ խորհրդական դարձան, այդ Անձեւացեաց Տէրն էլ շարունակ անձանձիր խնդիրք խնդիրքի վրայ կ'ուղարկեր: Իսկ Արծրունիք բաւական չէր, որ բոլոր բերդերն կը գրաւէին մէկ կողմէ, բաւական չէր, որ ամէն տուրքերը կը սեփականէին, ամէն ջանք ի գործ կը դնէին, որ Օրիորդը հարսնանայ այդ իշխանին հետ, մենք իմացանք, որ պատճառը այն էր թէ Մովսէս խօսք տուած էր երդմունքով եւ դաշնագրով, որ եթէ Օրիորդը իրեն հետ ամուսնանար՝ ոչինչ պահանջմունք պիտի չըներ Ռշտունեաց մեծ ժառանգութենէն, այլ ամէն բան Արծրունեաց մեծ իշխանին պիտի թողներ: Ահա բուն պատճառը այս անսպառ յորդորանաց: Օրիորդը